

6. ΑΡΧΑΙΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

i. Τα Αρχαία «Λύκαια»

Τα αρχαία «Λύκαια» ήταν οι αθλητικοί και μουσικοί αγώνες του αρκαδικού λαού προς τιμήν του Λυκαίου Δία και του προστάτη της φύσης, Πάνα. Καθιερώθηκαν από το μυθικό Λυκάονα, που βασίλευσε μετά τον Πελασγό.

Την πρώτη αναφορά τους έχουμε από τον Πίνδαρο (Κυνός Κεφαλαί Βοιωτίας 522 - Άργος 446 π.Χ.), που χαρακτηρίζει τα «Λύκαια» ως τη σημαντικότερη γιορτή των Ελλήνων μετά τα «Ελευσίνια». Οι μετέπειτα συγγραφείς καθώς και διάφορες επιγραφές αναφέρονται στα «Λύκαια» ή παραθέτουν καταλόγους Λυκαιονικών. Σε αρκαδικά νομίσματα του 6^{ου} π.Χ. αιώνα παρουσιάζονται τα αρχαία «Λύκαια».

Μέχρι το 2^ο μ.Χ. αιώνα τα «Λύκαια» τελούνταν στο Λύκαιον όρος, δίπλα στα Ιερά των θεών Δία και Πάνα και αποτελούσαν μέρος των εορταστικών εκδηλώσεων, που ένωναν το νικητή με τη θεία δύναμη. Μετά το 2^ο μ.Χ. αιώνα τα «Λύκαια» μεταφέρθηκαν στη Μεγαλόπολη. Οι αγώνες διεξάγονταν κάθε τέσσερα χρόνια, μάλλον στις αρχές του Αυγούστου.

Τα αρχαία «Λύκαια» ήταν η πρώτη μορφή κοινής γιορτής των ανθρώπων, η πρώτη μαζική ανθρώπινη εκδήλωση, γεννήθηκαν δε στο μεταίχμιο της απογείωσης του ανθρώπου προς τα πνευματικά ενδιαφέροντα, οι δε μύθοι γύρω από αυτούς τους αγώνες έχουν τα στοιχεία της εποχής τους.

Πρώτα γινόταν η θυσία στο βωμό του Λυκαίου Δία, που βρισκόταν στην κορυφή του Λυκαίου όρους και κατόπιν διεξήγοντο τα αγωνίσματα των ανδρών και των παιδών καθώς και οι μουσικοί αγώνες. Είχαν δε το όνομα του αρχιερέα του Ιερού του Δία ή του Πάνα, ο οποίος είχε την ιερατεία κατά τη διεξαγωγή των αγώνων.

Τα κυριότερα αγωνίσματα των «Λυκαίων» ήταν: το στάδιο, ο δίαυλος, ο δόλιχος, το πένταθλο, το παγκράτιο, η πάλη, η πυγμή, καθώς κι οι αρματοδρομίες: η συνωρίς, το τέθριππο τέλειων ίππων και το τέθριππο πώλων. Τελούνταν με σωστή οργάνωση και κάτω από ορισμένους κανονισμούς συμμετοχής και άθλησης, είχαν δε ως απώτερο σκοπό την πνευματική, ψυχική και σωματική άσκηση και υγεία των νέων και πάντα απέβλεπαν στην τελείωση της ανθρώπινης φύσης.

Όλοι οι αρχαίοι Αρκάδες έπαιρναν μέρος στα «Λύκαια» μόνο με το εθνικό τους όνομα «Αρκάδες», σαν μια ομάδα, χωρίς να αναφέρεται το όνομα της πόλης της ιδιαίτερής τους πατρίδας και της καταγωγής τους και ως «Αρκάδες» αναγράφονταν Λυκαιονικές στις αναμνηστικές στήλες και τα αγάλματα.

Ὅσο κι αν ἦταν διαιρεμένοι μεταξύ τους οἱ Ἀρκάδες, ὅταν ἔφταναν στο Λύκαιον ὄρος, ἐνίωθαν ὅτι βρίσκονταν στὴν κοινὴ ἀρχικὴ κοιτίδα τῶν προπατόρων τους καὶ διαγωνίζονταν στὰ «Λύκαια» με τοὺς ἄλλους Ἕλλη- νες, θεωρώντας τοὺς εαυτοὺς τοὺς μέρος ἐνὸς κοινοῦ λαοῦ.

ii. Ἡ Αναβίωση τῶν «Λυκαίων»

Αναφέρεται ἐδῶ καὶ ἡ ἀναβίωση τῶν «Λυκαίων», τὰ σύγχρονα δηλ. «Λύκαια», που λόγω τῆς ιδιορρυθμίας τους διατηροῦν ἀθικτὴ τὴν ἀρχαιο- πρέπειά τους. Τὰ σύγχρονα «Λύκαια» εἶναι πολὺ λιγότερο γνωστά ἀπὸ τὰ σύγχρονα «Ὀλύμπια».

Ἦταν βαθιὰ ἡ ἀνάγκη τῶν σύγχρονων Ἀρκάδων νὰ ἀναβιώσουν τὴ μο- ναδικὴ ὁμορφιά καὶ ἰδιαιτερότητα τῶν «Λυκαίων», σε μιὰ ὅσο γίνεται πιο θαυμάσια ἀρχαιόπρεπη ἀναζήτησι τοῦ θησαυροῦ τῆς κληρονομίας τους, πάντα με ἀπώτερο σκοπὸ τὴν πνευματικὴ, ψυχικὴ καὶ σωματικὴ ἀσκήσι καὶ υγεία τῶν σύγχρονων νέων, ἀποβλέποντας πάντα στὴν τελείωσι τῆς ἀνθρώπινης φύσις.

Κάθε τέσσερα χρόνια, στὰ τέλη Ἰουλίου με ἀρχὲς Αὐγούστου ἡ Κοινότη- τα τῶν ορεινῶν Ἄνω Καρυῶν υποδέχεται σε υψόμετρο 1.300μ. τοὺς λά- τρεις τοῦ ἀρχαίου ἀγωνιστικοῦ πνεύματος, ἐνῶ στὶς 27 Ἰουλίου ἕως 5 Αὐγούστου 2001, γιὰ ὄγδοη φορὰ υποδέχθηκε τοὺς Ἀρκάδες καὶ φίλους τῆς ορεινῆς κεντρικῆς Πελοποννήσου γιὰ νὰ γιορτάσουν τὰ 8^α σύγχρονα «Λύκαια».

Ἡ γύρω περιοχὴ ξαναζεῖ στὸν παλμὸ τῶν ἀρχαίων «Λυκαίων». Τὰ σημε- ρινὰ «Λύκαια» ἔχουν ὡς κέντρο τους τὸν ἀρχαιολογικὸ χῶρο τοῦ Λυκαίου ὄρους, ἀφοῦ λίκνο τους εἶναι ἡ κορυφὴ τοῦ βουνοῦ. Εἶναι παναρκαδικές, ἀθλητικές, μουσικές καὶ πνευματικές γιορτές με πανελλήνια συμμετοχὴ καὶ παγκόσμια ἀπήχησι. Προσπαθοῦν νὰ διατηροῦν ἀθικτὴ τὴ γραφικότητα τῶν ἀγνῶν ἰδανικῶν, ἐξακολουθοῦν δε νὰ παραμένουν ἀγῶνες «Στεφανί- τες» ἐνὸς κλάδου βελανιδιάς ἢ ἐλιάς, με κύριο προσανατολισμὸ καὶ ἐπι- δίωξι τὴν προσπάθεια γιὰ τὴν ἠθικὴ τελείωσι τοῦ ἀνθρώπου.

Οἱ γιορτές αὐτές τῶν Ἀρκάδων καὶ ἡ προσπάθεια τῆς Κοινότητος τῶν Ἄνω Καρυῶν πάνω στο Λύκαιον ὄρος, τὸ φωτεινὸ βουνό, ἀνανεώνουν τὰ υψηλά καὶ εὐγενικά ἰδανικά καὶ ἀναβαπτίζουν τὴ σύγχρονη νεολαία στὴν κολυμπήθρα τῆς γεμάτης με ζωὴ, ἐλπίδα, χαρὰ, ἀγάπη, εἰρήνη, δικαιοσύνη καὶ υψηλοφροσύνη, καὶ προσφέροντάς τῆς μιὰ μελετημένη ἐπαφὴ με τὸ λαμπρὸ παρελθόν, ἐμπνέουν τὸν ἀνάλογο σεβασμὸ...